

مرکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی
دانشکده بهداشت
گروه مهندسی بهداشت محیط

طرح درس

تدوین: نیمسال اول 1401-1402

نام درس: مقاله نویسی کد درس:	تعداد واحد: 2 واحد
مقطع: دکتری	مدت زمان ارائه درس: 32 ساعت
پیش نیاز: -	
مسئول برنامه: دکتر زهرا درخشان	

هدف:

آشنایی دانشجویان با انواع مقالات علمی و اجزای مقالات پژوهشی، انواع روش‌های رفرنس‌نویسی، نقد یک مقاله و فرآیند انتشار یک مقاله.

شرح درس:

امروزه نشر و توسعه علم جزء با انتشار نتایج تحقیقات و پژوهش‌های علمی در قالب آثار علمی ارزشمند امکان پذیر نمی‌باشد. از آنجا که یکی از راه‌های انتشار آثار علمی ارائه آنها در قالب مقاله می‌باشد و با توجه به رشد روزافزون فعالیت‌های تحقیقاتی در کشور طی سال‌های اخیر و لزوم ارائه نتایج این تحقیقات به صورت سازمان یافته، در درس مقاله‌نویسی اصول و نگارش و انتشار آثار علمی با هدف بسط انتشار این آثار ارائه می‌گردد. در این درس دانشجو قادر خواهد بود انواع مقالات را بشناسد و بخش‌های مختلف یک مقاله را تفسیر، نقد و ارائه نماید. همچنین خواهد توانست انواع شیوه رفرنس‌نویسی را ارائه و به نرم‌افزار EndNote و Mendeley مسلط باشد و در نهایت یک مقاله را به صورت اصولی به رشته تحریر درآورد.

الف) سرفصل درس:

❖ هدف کلی

توضیح انواع مقالات و کاربرد آنها

❖ اهداف اختصاصی

دانشجو باید بتواند:

- با پایگاه‌های علمی آشنا شود،
- با رتبه‌بندی مجلات آشنا شود،
- با انواع مقالات آشنا شود.

❖ هدف کلی

شرح نحوه نگارش بخش‌های مختلف مقاله - عنوان، نام نویسندگان، چکیده، کلمات کلیدی

❖ اهداف اختصاصی

دانشجو باید بتواند:

- با ویژگی‌های عنوان مقاله آشنا شود،
- با اصول نگارش نام نویسندگان آشنا شود،
- با ویژگی‌های چکیده مقاله آشنا شود،
- با ویژگی‌های کلمات کلیدی آشنا شود.

❖ هدف کلی

توضیح نحوه نگارش بخش‌های مختلف مقاله - مقدمه، پیشینه تحقیق

❖ اهداف اختصاصی

دانشجو باید بتواند:

- با ویژگی‌های مقدمه آشنا شود،
- با پیشینه تحقیق آشنا شود.

❖ هدف کلی

شرح نحوه نگارش بخش‌های مختلف مقاله - مواد و روشها

❖ اهداف اختصاصی

دانشجو باید بتواند:

- اصول نگارش روش‌ها را بیاموزد.

❖ هدف کلی

توضیح نحوه نگارش بخش‌های مختلف مقاله - نتایج، جداول و شکل‌ها

❖ اهداف اختصاصی

دانشجو باید بتواند:

- اصول نگارش نتایج را بیاموزد،
- نحوه نگارش جداول و اشکال را بیاموزد.

❖ هدف کلی

توضیح نحوه نگارش بخش‌های مختلف مقاله - بحث

❖ اهداف اختصاصی

دانشجو باید بتواند:

- اصول نگارش بحث را بیاموزد.

❖ هدف کلی

تشریح نحوه نگارش بخش‌های مختلف مقاله - نتیجه‌گیری

❖ اهداف اختصاصی

دانشجو باید بتواند:

- اصول نگارش نتیجه‌گیری را بیاموزد.

❖ هدف کلی

شرح نحوه نگارش بخش‌های مختلف مقاله - تقدیر و تشکر

❖ اهداف اختصاصی

دانشجو باید بتواند:

- اصول نگارش تقدیر و تشکر را بیاموزد.

❖ هدف کلی

توضیح نحوه نگارش بخش‌های مختلف مقاله - تضاد منافع، حمایت کنندگان مالی

❖ اهداف اختصاصی

دانشجو باید بتواند:

- مبحث تضاد منافع و حمایت کنندگان مالی را بیاموزد،
- اصول نگارش تضاد منافع را بیاموزد.

❖ هدف کلی

تشریح نرم‌افزارهای مدیریت اطلاعات علمی و کاربرد آنها

❖ اهداف اختصاصی

دانشجو باید بتواند:

- با انواع نرم‌افزارهای مدیریت منابع اطلاعاتی آشنا شود،
- سبک‌های مدیریت منبع اطلاعاتی را بشناسد.

❖ هدف کلی

توضیح شیوه‌های رفرنس نویسی در مقالات

❖ اهداف اختصاصی

دانشجو باید بتواند:

- با انواع رفرنس نویسی مقاله آشنا شود،
- با نحوه کار کردن با نرم‌افزارهای EndNote و Mendeley را بیاموزد.

❖ هدف کلی

توضیح اخلاق در نگارش و انتشار متون علمی و سرقت ادبی

❖ اهداف اختصاصی

دانشجو باید بتواند:

- با کتابچه اخلاق در نشر آشنا شود،
- با مبحث سرقت ادبی آشنا شود.

❖ هدف کلی

توضیح نحوه انتخاب مجله مناسب، بازبینی نهایی مقاله، بررسی مراحل سابمیت و ارسال مقاله

❖ اهداف اختصاصی

دانشجو باید بتواند:

- نحوه انتخاب مجله مناسب را بیاموزد،
- نحوه بازبینی نهایی مقاله را بداند،
- با مراحل ارسال یا سابمیت مقاله آشنا شود.

❖ هدف کلی

تشریح اصول نگارش نامه به سردبیر

❖ اهداف اختصاصی

دانشجو باید بتواند:

- اصول نگارش نامه به سردبیر را بیاموزد.

❖ هدف کلی

توضیح فرآیند داوری مقاله

❖ اهداف اختصاصی

دانشجو باید بتواند:

- با نحوه فرآیند داوری آشنا شود.

❖ هدف کلی

تشریح اصول نقد مقاله

❖ اهداف اختصاصی

دانشجو باید بتواند:

- با اصول نقد مقاله آشنا شود.

(ب) روش آموزش

- سخنرانی بازخوردی

- پرسش و پاسخ

- پروژه

- ارسال منابع و محتوای لازم از طریق سامانه نوید

شرایط اجرا

• امکانات آموزشی

وایت برد، ویدئو پروژکتور، کامپیوتر

• آموزش دهنده

دکتر زهرا درخشان، استادیار گروه مهندسی بهداشت محیط، دانشکده بهداشت، دانشگاه علوم پزشکی شیراز

• زمان تشکیل کلاس

شنبه ها - ساعت 8-10

• منابع آموزش

✓ محبوبه اسلامی مقدم، علی اکبر صبوری، "راهنمای انتشار مقاله علمی". ناشر: موسسه انتشارات دانشگاه تهران. چاپ دوم. 1389.

✓ محمد گلشن. "واژه‌ها و عبارات لازم برای نوشتن مقالات". ناشر: انتشارات جنگل. چاپ سوم. 1393.

✓ حسین علیان، ابوالفضل کرمی، "آیین مقاله نویسی". انتشارات روان سنجی، 1397.

✓ محمد فتوحی. "آیین نگارش مقالات علمی - پژوهشی". انتشارات سخن، 1390.

✓ مهدی نادری بنی. "آموزش جامع فرآیند مقاله نویسی از نگارش تا نشر مقاله". سابت مرجع دکتری.

✓ A Practical Guide for Health Researchers. Mahmoud F, Fathalla. World Health Organization, Regional Office for the Eastern Mediterranean, 2004

نحوه ارزشیابی

- شرکت فعال در کلاس، پرسش و پاسخ، تکالیف، پروژه کلاسی (تهیه مقاله مروری) (10 نمره)

- امتحان پایان ترم (10 نمره)

• قوانین کلاس

- از هر گونه سؤال، بحث علمی و نوآوری استقبال می شود و امتیاز به آن تعلق خواهد گرفت.

- خروج از کلاس بدون اجازه مدرس، استفاده از تلفن همراه هنگام تدریس، نمره منفی خواهد داشت.

- خوردن مواد غذایی حین تدریس نمره منفی خواهد داشت.

- به ازای 2 جلسه تاخیر، غیبت لحاظ خواهد شد (4 جلسه غیبت ← حذف درس).